

staatsbosbeheer

Natuuropdracht

Ga met de kinderen op onderzoek uit, op een natuurlijke plek met bomen en bekijk wat er op de grond te zien is. Leg het verschil uit tussen levend (bv mos op de bodem), dood (bv afgevallen bladeren) en levenloos (bv stenen of zand).

Laat dood materiaal dat op de grond ligt verzamelen en sorteren: een stapel afgevallen bladeren, takjes, boomvruchten etc. Bespreek wat is gevonden en gebruik het materiaal om er met de kinderen een mooie mandala van te maken.

Als we over een jaar terugkomen, zal de mandala er dan nog liggen? Waarom niet? Vogels en andere dieren zoals eekhoorns hebben mogelijk de boomvruchten opgegeten. Op de takjes kun je wellicht al schimmels zien. De rest wordt opgeruimd door de bodemhelden.

Laat op onderzoek gaan welke bodemdierpjes er in de strooisellaag te vinden zijn, die het dode materiaal eten en omzetten in voedingsstoffen voor planten.

Leer het van de boswachter

Bodemdierpjes zoals regenwormen, slakken, mieren, pissebedden, oorwurmen, spinnen zijn echte bodemhelden. Samen met o.a. schimmels en bacteriën zijn het de opruimers in de natuur. Bodemdieren eten dode planten- en dierenresten die op de bodem liggen en poepen dit weer uit. Hierdoor wordt het dode organisch materiaal afgebroken en komt het in de bodem terecht. Zo wordt de bodem vruchtbaar voor bomen en planten, die de voedingsstoffen met water via hun wortels uit de grond kunnen halen. Bodemdierpjes ruimen dus op, maken de bodem vruchtbaar en door hun gegraaf brengen ze het voedsel dieper in de bodem, wordt de bodem luchtiger en doorlaatbaar voor regenwater.

Op www.bodemhelden.be vind je heel veel leuke info over bodemhelden voor alle groepen van het basisonderwijs, met o.a. gratis te downloaden: een veldwerkblad, infokaarten, onderzoeksopdrachten, kleurplaten.

Voorbeeld van een mandala

Bodemheld:
De Slak

Groep
1-6

Materiaal: eventueel [veldwerkblad](#) en loeppotjes om de bodemdierpjes te bekijken

Kijk voor meer opdrachten op www.natuurwijs.nl/natuuropdrachten

NatuurWijs
DE NATUUR ALS KLASLOKAAL